

Yrityksen omistajanvaihdos

Etelä-Pohjanmaan malli yritysten omistajanvaihdosten edistämiseksi

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien tekemien ja monien muiden selvitysten perusteella omistajanvaihdos on ajankohtainen yrittäjän ikääntymisen johdosta noin 3 %:lla toimivista yrityksistä vuosittain. Yrittäjien omien näkemysten mukaan suurin yksittäinen haaste heidän yrityksensä omistajanvaihdoksessa on jatkajan löytäminen. Onnistuneesti tapahtuvat yrityksen omistajanvaihdokset ovat välttämätön edellytys nykyisen elinkeinorakenteen kehittymiselle.

Etelä-Pohjanmaan mallin tavoitteena on edistää ja tukea alueen pk-yritysten omistajanvaihdoksia. Mallin ei nimestään huolimatta tarvitse olla yksistään Etelä-Pohjanmaata palveleva. Omistajanvaihdosten haasteet ovat varsin yhteneviä myös muissa maakunnissa. Malli on tarkoitettu olemaan kehittyvä ja ajankohtaisia haasteita ratkova prosessi.

Nykyisellään malli koostuu neljästä osiosta. Ensimmäisessä osiossa kuvataan yrityksen omistajanvaihdokseen liittyvää palveluprosessia. Yhtiömuodon tarkistamisen osalta valmistautuminen yrityksen omistajanvaihdokseen on aloitettava nykyisen lainsäädännön mukaan 10 vuotta ennen suunniteltua omistajanvaihdoksen ajankohtaa. Myös eläkekysymysten osalta valmistautuminen kannattaa aloittaa jo vuosia ennen omistajanvaihdosta.

Toisessa osassa esitellään yrityksen omistajanvaihdokseen läheisesti liittyvät toimijat. Omistajanvaihdoksen lähtökohta muodostuu kolmesta perustekijästä: 1) myyjästä/luopujasta 2) yrityksestä 3) ostajasta/jatkajasta. Onnistuneen omistajanvaihdoksen kautta on tarkoitus päätyä kilpailukyysiin yrityksiin. Kunnat elinkeinotoimineen ja palveluineen muodostavat yritysten lähimmän toimintaympäristön. Etelä-Pohjanmaan

Yrittäjät on ollut aloitteellinen yritysten omistajanvaihdosten edistämiseksi ja aikoo jatkossa olla yksi avaintaho omistajanvaihdokseen liittyvissä kysymyksissä yhdessä yhteistyökumppaneidensa kanssa.

Yritysten arkeen liittyy lukuisa joukko eri alojen asiantuntijoita (kirjanpitäjät, tilintarkastajat, vakuutusyhtiöiden edustajat jne.), jotka varsin todennäköisesti ovat yrittäjän mukana jo omistajanvaihdosta ennakoivien kysymysten pohdinnassa. Maakunnassa on useita omistajanvaihdoksiin erikoistuneita tahoja, joiden palvelut ovat yrittäjien käytettävissä. Osaan näistä palveluista on mahdollisuus saada myös taloudellista osarahoitusta TE-keskuksesta (esim. viestinvaihtopalvelu). Finnveran rahoitustuotteita voidaan hyödyntää omistajanvaihdostilanteissa. Pankeilla ja muilla rahoittajilla sekä verotuksellisilla kysymyksillä on merkittävä rooli useimmissa omistajanvaihdoksissa. TE-keskuksen tarjoamista palveluista suurin osa on tarkoitettu suoraan yrityksille. Niiden tavoitteena on tukea yrityksen kilpailukykyyn kehittymistä. Riittävä koordinaatio maakunnan omistajanvaihdosten tehostamistoimissa on tärkeää.

Kolmas osio hahmottaa omistajanvaihdosprosessin vaiheita ja niihin usein liittyviä toimenpiteitä eri näkökulmista. Lopuksi esitellään eri toimijoiden täsmälliset roolit ja ensisijaiset kohderyhmät. Onnistunut omistajanvaihdos on joukkuelaji.

Tämän esitteen malli kuvaa tilannetta vuonna 2003. Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät on kiinnostunut kaikesta mallin herättämästä palautteesta kehittäessään mallia edelleen yhteistyökumppaneidensa kanssa.

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät

Valmistautuminen yrityksen omistajanvaihdokseen

PK-yrityksen omistajanvaihdokseen valmistautumisen voidaan katsoa alkavan yrittäjän ajatellessa ensimmäisen kerran asiaa. Yrittäjän henkinen valmistautuminen voidaan jakaa kahteen osa-alueeseen. Yrittäjän tulee olla valmis luopumaan yrityksestä ja lisäksi yrittäjän tulee valmistautua kohtaamaan yrityksestä luopumisen jälkeinen aika. Etelä-Pohjanmaalla pitäisi yrittäjän ikääntymisen johdosta tapahtua omistajanvaihdoksia keskimäärin noin 300 kpl/vuosi seuraavien 10 vuoden ajan!

Muistilista omistajanvaihdokseen valmistautujalle

- henkinen valmistautuminen omistajanvaihdokseen
- asiantuntijoiden kiinnittäminen omistajanvaihdokseen
- yrityksen myyntikunnostus
 - tase kuntoon
 - mukaan kasvaville markkinoille
 - yritysmuodon tarkistaminen
 - yrityksen toimintatavat omistajanvaihdoksen mahdollistavaan muotoon
- eläkekysymysten selvittäminen
- omistajanvaihdossuunnitelman laatiminen

10 kysymystä yrityksen omistajanvaihdokseen valmistautuvalle

- MYYJÄ / LUOPUJA
 1. Koska myisin yrityksen?
 2. Mitä teen yrityksestä luopumisen jälkeen?
 3. Millä tulen toimeen omistajanvaihdoksen jälkeen?
- YRITYS
 4. Kannattaisiko minun tarkistaa yritykseni yhtiömuoto?
 5. Kenen omistajanvaihdosasiantuntijan kanssa lähtisin valmistelevaan omistajanvaihdosta?
 6. Mitä myyntikunnostustoimenpiteitä yrityksessäni tulisi käynnistää?
 7. Mikä on yritykseni nykyinen substanssiarvo?
 8. Mikä on yritykseni nykyinen tuottoarvo?
- OSTAJA
 9. Mistä löydän potentiaaliset ostajat yritykselleni?
 10. Kenelle myyn yritykseni?

OV-foorumi

OV-foorumin tavoitteena on vastata yritysten omistajanvaihdosten edistämisen prosessin kehittämistä maakunnassa. OV-foorumi on epävirallinen, noin neljännesvuosittain kokoontuva ryhmä, joka keskustelee yritysten omistajanvaihdoksiin liittyvistä kysymyksistä ja tarvittaessa antaa toimenpidesuosituksia yritysten omistajanvaihdosten edistämiseksi. Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät kutsuu ryhmän jäsenet koolle ja vastaa OV-foorumin toiminnasta. Tapaamisiin kutsutaan tilanteen mukaan asiantuntijoita. OV-foorumin jäseniksi Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät on kutsunut seuraavat henkilöt:

Kalevi Moisio, pj

Erkki Koskenkorva

Raimo Harjunen

Esa Latva-Rasku

Antti-Jussi Oikarinen

Alajärven kaupunki

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät

Etelä-Pohjanmaan TE-keskus

Etelä-Pohjanmaan liitto

Etelä-Pohjanmaan TE-keskus

Asko Saarinen

Klaus Salonen

Elina Varamäki

Pauli Kankaanpää

Juha Tall, sihteeri

Finnvera

Etelä-Pohjanmaan verotoimisto

Vaasan yliopisto

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät

**Etelä-Pohjanmaan
Yrittäjät**

TE-keskus

Etelä-Pohjanmaan liitto

Finnvera

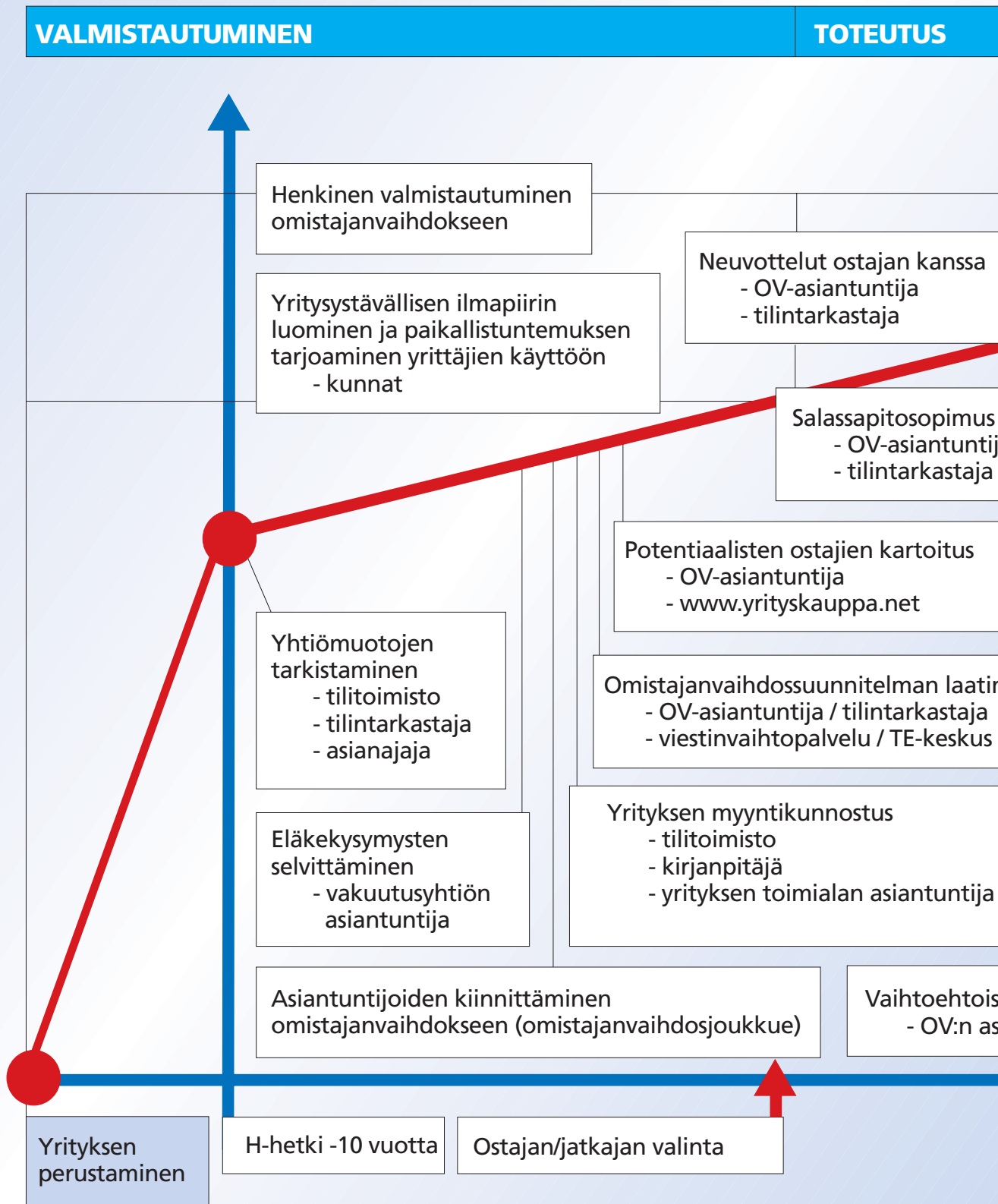
**Etelä-Pohjanmaan
verotoimisto**

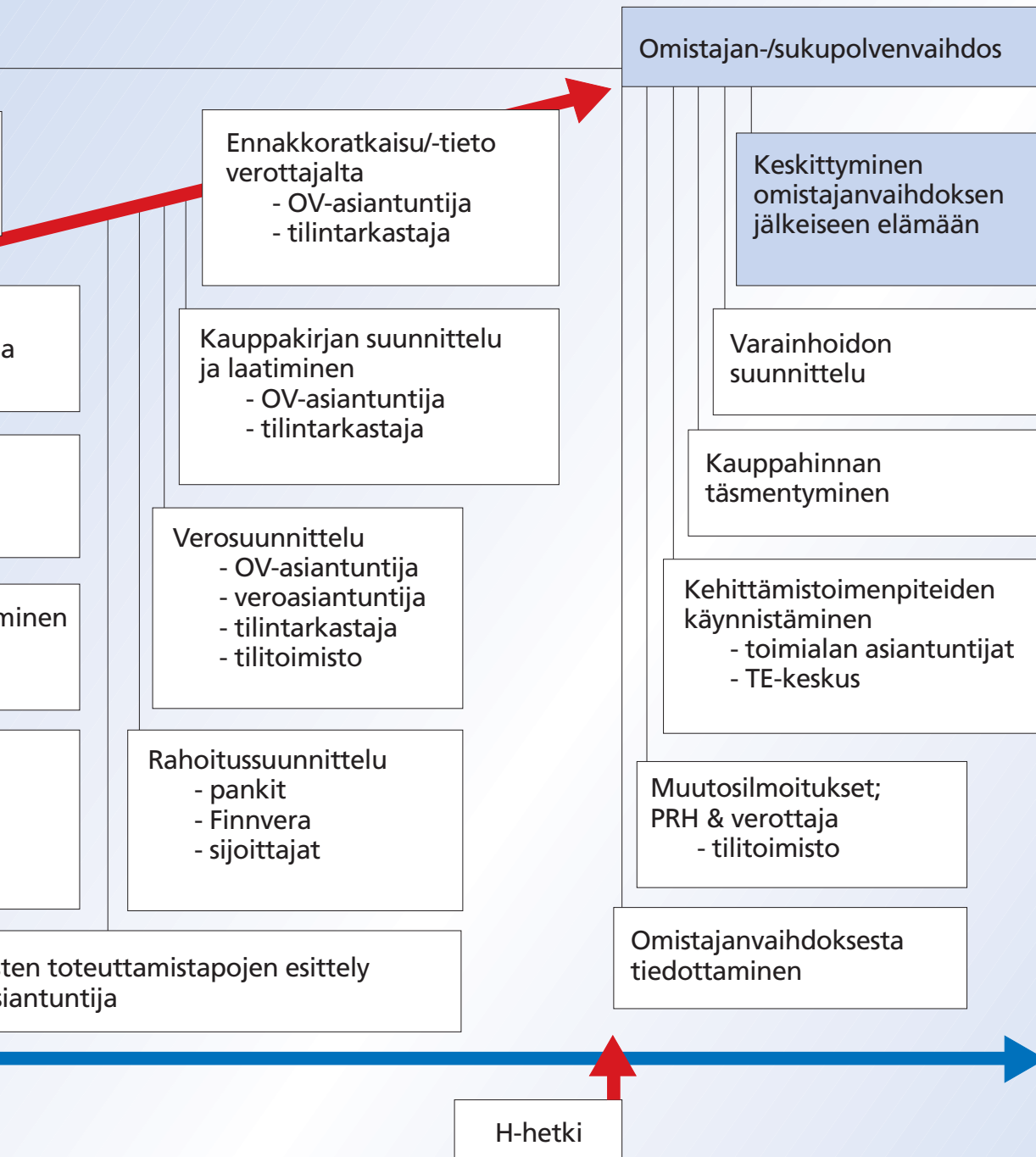
Vaasan yliopisto

Yrityskauppa.net

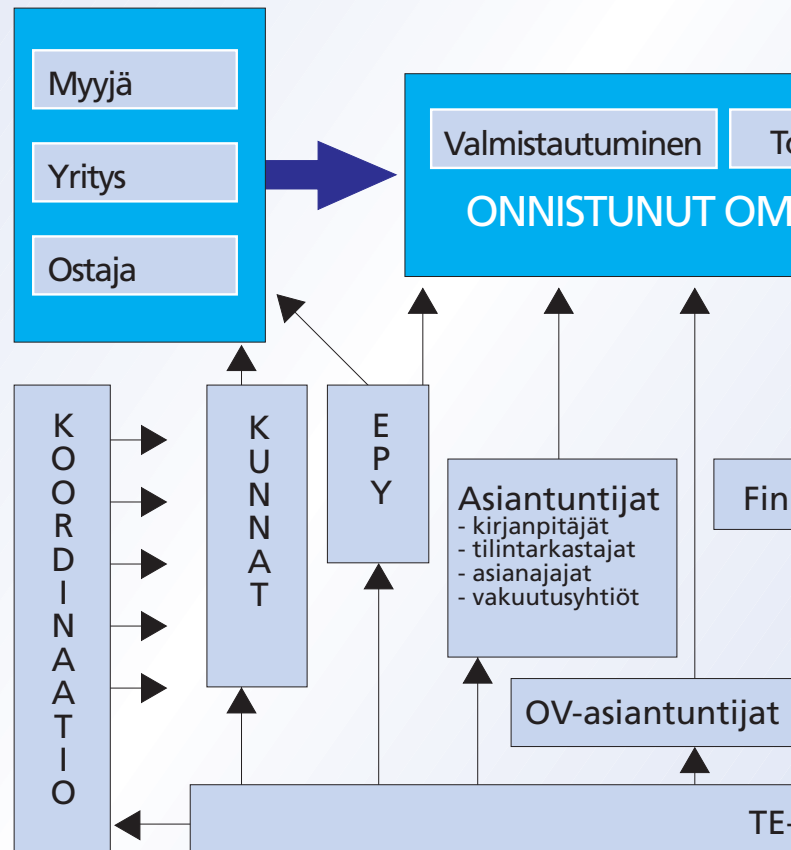
Etelä-Pohjanmaan malli yrityksen omistajanvaihdokseen Palveluprosessi

HALTUUNOTTO

Etelä-Pohjanmaan malli yrityksen omistajanvaihdoksen

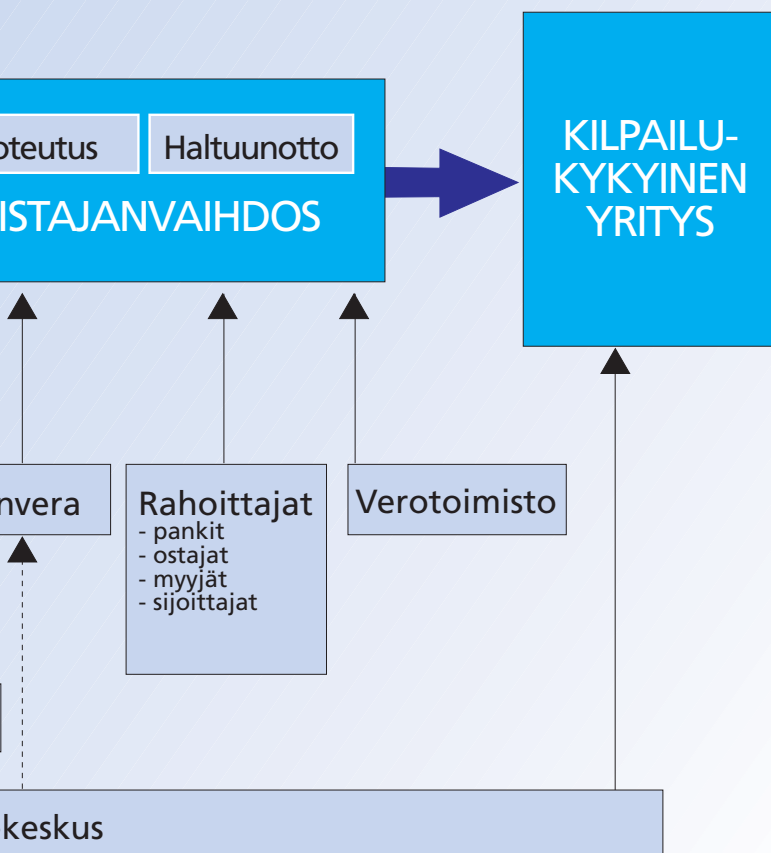

Omistajanvaihdosprosessi

VAIHEET	VALMISTAUTUMINEN	TOTEUTUS	HALTUUNOTTO
YRITYS	Yrityksen myyntikunnostus	Omistajan vaihtuminen	Kilpailukyyn kehittyminen
MYYJÄ	Henkinen valmistautuminen omistajanvaihdokseen Asiantuntijoiden kiinnittäminen omistajanvaihdokseen (=omistajanvaihdosjoukkue); valinta & kuuleminen, Viestinvaihtopalvelu Tavoitteiden asettaminen	Neuvottelut ostajan kanssa Toteutustavan valinta (omistajanvaihdossuunnitelman laatiminen) Omistajanvaihdoksen toteuttaminen	Muutosilmoitukset; PRH & verottaja (=YTI) jne. Keskittyminen omistajanvaihdoksen jälkeiseen elämään Varainhoidon suunnittelu
ASIAANTUNTIJA	Myyntikunnostustoimenpiteiden käynnistäminen Eläkekysymysten selvittäminen Omistajanvaihdossuunnitelman laatiminen	Yrityksen arvonnääritys - substanssiarvo - tuottoarvo Salassapitosopimukset Toteuttamistapojen vaihtoehtojen esittely Verosuunnittelu Ennakkoratkaisut/-tiedot verottajalta Kauppakirjan suunnittelu ja laatiminen Rahoitussuunnittelu Muut sopimukset	Kauppahinnan täsmentyminen Kehittämistoimenpiteiden suunnittelu
OSTAJA	Tavoitteiden asettaminen Potentiaalisten ostokohteiden kartoittaminen	Neuvottelut myyjän kanssa Toteuttamistavan valinta Neuvottelut rahoittajien kanssa Omistajanvaihdoksesta tiedottaminen	Yrityksen haltuunotto Perustamis- ja/tai muutosilmoitukset Kehittämistoimenpiteiden käynnistäminen

Tavoitteena kilpailukyysisiä yrityksiä onnistuneiden omistajanvaihdosten kautta!

hdokseen

Roolit

TOIMIJA	ROOLI	KOHDERYHMÄ
TE-keskus	Edistää omistajanvaihdoksia Rahoittaa koordinaation Tarjoaa Viestinvaihtopalvelut Yrityksen kehittämisspalvelut	OV:n sidosryhmät OV:n sidosryhmät Yrittäjät Uudet yrittäjät
Kunnat	Yritysympäristön ilmiin luoja Tarjoaa paikallistuntemuksen yrittäjien käyttöön	Yrittäjät Yrittäjät
Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät	Tarjoaa osaltaan ensimmäisen avun omistajanvaihdoksissa Tarjoaa asiantuntijaverkoston yrittäjien käyttöön Vastaa Yrityskauppapörssin kehittämisestä ja ylläpidosta Vastaa OV-toimenpiteiden koordinaatiosta Vastaa teeman esillä pitämisestä julkisuudessa Tiedon tuottaja Sosiaalipsykologi Yhteiskuntavaikuttaminen	Yrittäjät Yrittäjät, asiantuntijat, OV-asiantuntijat Yrittäjät, asiantuntijat, OV-asiantuntijat OV:n sidosryhmät Yrittäjät, OV:n sidosryhmät Yrittäjät, OV:n sidosryhmät Yrittäjät Viranomaiset, OV:n sidosryhmät
Asiantuntijat (kirjanpitäjät, tilin-tarkastajat, asianaajat, vak.yhtiöt)	Auttavat yrittäjiä valmistautumaan omistajanvaihdoksiin Tarjoavat asiantuntemusta ja tietoa OV-tilanteisiin	Yrittäjät Yrittäjät
OV-asiantuntijat	Auttavat OV:a toteutumaan onnistuneesti	Yrittäjät
Finnvera	Rahoittaja Osallistuu rahoituksen suunnitteluun	Yrittäjät Yrittäjät
Rahoittajat	Rahoittaja Osallistuu rahoituksen suunnitteluun	Yrittäjät Yrittäjät
Verotoimisto	Edistää OV:a nopeilla ennakkopäätöksillä Toimivat joustavasti OV-tilanteissa	Yrittäjät Yrittäjät

Yritysten omistajanvaihdospalvelut Etelä-Pohjanmaan Yrittäjissä

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät tarjoaa yrittäjille yrityksen omistajanvaihdospalveluja, jotka toteutetaan yhteistyössä valikoitujen ja osaaviksi havaittujen asiantuntijoiden kanssa kunnioittaen asiakkaiden edellyttämää luottamusta.

Ensimmäinen yhteydenotto Etelä-Pohjanmaan Yrittäjiin on yrityksen omistajanvaihdokseen liittyvissä kysymyksissä **kaikille yrittäjille maksutonta**. Muutoin palvelun hinta on 40 EUR/h + alv 22% + kulut. Kuluista ja käytettävistä asiantuntijoista sovitaan yhdessä asiakkaan kanssa. Pienen yrityksen omistajanvaihdoksen kulut ovat asiantuntijapalkkioiden osalta kokemuksemme mukaan suuruusluokaltaan noin 2000-3000 EUR. Toisaalta omistajanvaihdos saattaa edellyttää valmistelevia toimenpiteitä, joiden kustannukset ovat huomattavan tapauskohtaisia. Saamiemme perustietojen pohjalta annamme hinta-arvion omistajanvaihdoksen asiantuntijapalkkioiden määrästä.

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien Omistajanvaihdospalvelut Hinnasto (sis. alv 22 %)

● ilmoitus www-sivuille	50 EUR/kpl
● ilmoitus Ilkka-lehteen	50 EUR/kpl
● EPY:n omistajanvaihdospalvelut	48,80 EUR/h
● omistajanvaihdossuunnitelma	100-200 EUR
● yrityksen tuottoarvon määrittäminen	250-500 EUR
● yrityksen substanssiarvon määrittäminen	100-1000 EUR
● ennakkotiedon/-ratkaisun hakeminen verottajalta	100-200 EUR + verottajan maksut
● neuvottelut ostajan/myyjän kanssa	48,80 EUR/h
● kauppakirjat	300-500 EUR
● ostajan tai ostokohteen etsiminen	48,80 EUR/h

Yrittäjä, aloita valmistautuminen yrityksesi myyntiin tai sukupolvenvaihdokseen ottamalla yhteyttä Etelä-Pohjanmaan Yrittäjiin!

Yrityskauppa.net

Yrityskauppa.net:stä löytyvät:

- Myytävänä olevat yritykset
- Yritystä etsivät ostajat
- Yrityksen omistajan- ja sukupolvenvaihdokseen liittyvät asiantuntijapalvelut

Ostajien ja myyjien kohtaamispaikka verkossa

Yrityskauppa.net toiminnasta ja kehittämisestä vastaa Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät. Tavoitteenamme on luoda PK-yritysten omistajanvaihdoksen johtava markkinapaikka internetiin Suomessa.

**Jos olet myymässä tai ostamassa yritystä -
ota internetistä avuksi www.yrityskauppa.net**

Yrityskauppa.net

PK-Yritysten
omistajanvaihdoksiin
internetissä

Ota yhteyttä:

Juha Tall
Kehityspäällikkö
Puh. (06) 420 5000
juha.tall@yrittajat.fi
www.etelapohjanmaanyrittajat.fi
www.yrityskauppa.net

E-P:n Yrittäjien Palvelu Oy

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät

Yrityskauppa.net